Tarım Ürünleri ve Dahilde İşleme Hükümleri

Dahilde işleme rejimi kapsamında, serbest dolaşımda olmayan eşya, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden

Tarım Ürünleri Ve Dahilde İşleme Hükümleri (1)

ÖZET

Dahilde işleme rejimi kapsamında, serbest dolaşımda olmayan eşya, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmesi amacıyla, gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ve vergileri teminata bağlanmak suretiyle, dahilde işleme rejimi kapsamında geçici olarak ithal edilebilir. Eşyanın işlem görmüş ürünler şeklinde ihracı halinde, teminat iade olunur. Eşyanın bu şekilde dahilde işleme rejiminden yararlanmasına şartlı muafiyet sistemi denir. Serbest dolaşımda bulunan eşyanın işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmesi halinde, bu eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında tahsil edilmiş olan ithalat vergileri, dahilde işleme rejimi kapsamında geri verilir. Eşyanın bu şekilde dahilde işleme rejiminden yararlanmasına geri ödeme sistemi denir.

İthal eşyasının ve işlem görmüş ürünün asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu (*Tarım ürünlerinde münhasıran 12 "oniki"'libazda)*, adı, verimlilik oranına göre belirlenen miktarı ve değeri ile belge kapsamındaki işlemler için satır kodu, belge/izin süresi, döviz kullanım oranı, varsa yan sanayici, belirlenerek, proje bazında dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni verilir. Geçici veya kati anti-damping vergisi veya sübvansiyon vergisine tabi eşyanın ithalatında anti-damping ve sübvansiyon vergisinin % 100'ü teminata bağlanır.

Anahtar kelimeler: *DİR, DİİB, Dİİ, Şartlı muafiyet sistemi, Geri ödeme sistemi Satır kodu, …*

GİRİŞ

Dahilde işleme izni kapsamında (Ek-7'de yer alan listedeki eşyalar hariç olmak üzere), aşağıda belirtilen işlemlere konu eşyanın ithaline izin verilir.

Bu eşyalar;

1-a) Elyaf, iplik, ham ve mamul mensucat (astar dahil) gibi temel tekstil hammaddeleri ile tekstil ve deri kimyasal maddeleri dışında kalan yardımcı maddelerin (tela, etiket, düğme, fermuar, çıtçıt, rivet, askı, kuşgözü, şerit, kordela, lastik vb.) ithalatını müteakip, ihraç ürünlerinin elde edilmesinde kullanılması,

b) Kıymetli maden ve taşların, 32 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Karar hükümleri çerçevesinde ithalatını müteakip, işlendikten sonra ihraç edilmek üzere işçiliğe tabi tutulması,

c) Eşyanın korunması, görünüş ya da satış kalitesinin iyileştirilmesi, yeniden dağıtım veya yeniden satış için hazırlanmasına yönelik işlemler,

d) Eşyanın montajı, kurulması, diğer eşyayla birleştirilmesi, bir araya getirilmesi veya ihraç edilecek eşyanın tamamlanması dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması,

e) Eşyanın yenilenmesi ve düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi veya boyanması,

f) Eşyanın elden geçirme ve ayarlar da dahil olmak üzere onarımı,

g) Eşyanın baskı işlemine tabi tutulması, asorti edilmesi, etiketlenmesi, ambalajlanması, temizlenmesi, elenmesi, fiziksel boyutunun değiştirilmesi, kavrulması veya kabuğundan ayrılması, asorti bağırsağın tüplenmesi,

h) Fide ithalatına müteakip, ihraç edilmek üzere kesme çiçek yetiştirilmesi,

i) Çelik filmaşin ithalatına müteakip, ihraç edilmek üzere çivi ve sıcak çekme siyah tel üretimi,

k) Rulo sacın ithalatını müteakip, ihraç edilmek üzere kesilmiş sac elde edilmesinde kullanılması,

l) Bedelsiz olarak ithal edilen eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulması (Tarım ürünlerindeki bedelsiz ithalat, Savunma Sanayi Projeleri kapsamında bedelsiz ithalat ile 8531.20.40 gümrük tarife istatistik pozisyonunda yer alan "Aktif matris sıvı kristal tertibatlı olanlar (LCD)" isimli maddenin bedelsiz ithalatı hariç olmak üzere).

2) Bakanlığının (Gümrükler Genel Müdürlüğü) görüşü alınmak suretiyle İhracat Genel Müdürlüğü'nce birinci fıkrada belirtilen dahilde işleme izninin kapsamı genişletilebilir.

I- TANIMLAR

Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

Topluluk: Avrupa Topluluğunu (Avrupa Birliğini),

Üçüncü Ülke: Avrupa Topluluğuna üye ülkeler dışındaki ülkeleri,

Serbest Bölgeler: Türkiye Gümrük Bölgesi üzerindeki serbest bölgeleri,

Serbest Dolaşımda Bulunan Eşya: 4458 sayılı Gümrük Kanununun 18.maddesi hükmüne göre tümüyle Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan ithal edilen girdileri bulundurmayan veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik önem taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşyayı,

İşleme Faaliyeti: Eşyanın montajı, kurulması ve diğer eşya ile birleştirilmesi dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması, işlenmesi, yenilenmesi, düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi ile işleme sırasında tamamen veya kısmen tüketilse dahi işlem görmüş ürünün bünyesinde bulunmayan ancak, bu ürünün üretilmesini sağlayan veya kolaylaştıran önceden belirlenmiş bazı eşyanın kullanılmasını,

İşleme Faaliyetleri: a) Eşyanın montajı, kurulması ve diğer eşya ile birleştirilmesi dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulmasını, b) Eşyanın işlenmesini, c) Eşyanın yenilenmesi ve düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesini, d) İşleme sırasında tamamen veya kısmen tüketilseler dahi, işlem görmüş ürünler içinde bulunmayan ancak, bu ürünlerin üretilmesini sağlayan veya kolaylaştıran önceden belirlenmiş bazı eşyanın kullanılmasını,

Şartlı Muafiyet Sistemi: Serbest dolaşımda olmayan eşyanın, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmesi amacıyla, gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ve vergileri teminata bağlanmak suretiyle, dahilde işleme rejimi kapsamında geçici olarak ithal edilebilmesini, eşyanın

işlem görmüş ürünler şeklinde ihracı halinde, teminatın iade edilmesi ve eşyanın bu şekilde dahilde işleme rejiminden yararlanmasını,

Satır Kodu: Dahilde işleme izin belgesinde yer alan, ithal ve ihraç eşyasını tarif eden ve Bakanlığımız ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasındaki Dahilde İşleme Rejimine ilişkin bilgi iletişiminde dikkate alınacak belge numarasını da içeren kod bilgisini,

Geri Ödeme Sistemi: Serbest dolaşımda bulunan eşyanın işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmesi halinde, bu eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında tahsil edilmiş olan ithalat vergilerinin, dahilde işleme rejimi kapsamında geri verilmesini ve eşyanın bu şekilde dahilde işleme rejiminden yararlanmasını,

İşlem Görmüş Ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl veya ikincil işlem görmüş ürün, başka bir değişle, işleme faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm ürünleri,

Asıl İşlem Görmüş Ürün: Dahilde işleme rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürünü,

İkincil İşlem Görmüş Ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışındaki ürünü/ürünleri,

İthal Eşyası: İşlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile işlem görmüş ürünün bünyesinde yer almamakla birlikte çalışmasını sağlayan madde (yakıt ve yağ dahil) ya da hizmetin devamını sağlayan madde (yedek parça, vb.), ambalaj ve işletme malzemesini,

İşletme Malzemesi: İşleme faaliyetleri sırasında tamamen veya kısmen tüketilseler dahi, ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ancak ürünün bünyesinde yer almayan ve sabit tesislerin çalışabilir durumda olmasını temin eden (enerji ve yakıt hariç), yatırım malı makine ve teçhizat niteliğinde olmayan malzemeyi,

Tarım Ürünleri: İthalat Rejimi Kararının ilgili listelerinde yer alan ve toprakta veya yeni üretim teknikleri ve teknolojileri kullanarak topraksız ortamda yetiştirilen bitkisel ürünler, hayvancılık, balıkçılık ile diğer su ürünleri ve bunların ilk işleme tabi tutulmuş şekillerini,

İşlenmiş Tarım Ürünleri: İthalat Rejimi Kararının ilgili listesinde yer alan ve bünyesinde temel tarım ürünlerini (hububat, şeker ve süt) bulunduran ürünleri,

Fire Ve Zayiat: İthal eşyasından, işleme faaliyetleri esnasında buharlaşma, gaz olarak havaya karışma, kuruma veya damıtma sonucu tahrip veya zayi şeklindeki eksilmeleri,

Verimlilik Oranı: Belirli miktardaki eşyanın işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünün miktarı veya yüzde oranını,

Döviz Kullanım Oranı: Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamındaki CIF ithal (yurt içi alımlar hariç) tutarının FOB ihraç tutarına (ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatının yapılması halinde bu ürünün gümrük kıymeti dahil) olan yüzde oranını,

Eşdeğer Eşya: İşlem görmüş ürünün elde edilmesinde ithal eşyasının yerine kullanılan ve ithal eşyası ile asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, ticari kalite ve teknik özellikleri itibarıyla aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımda bulunan eşyayı,

Ticaret Politikası Önlemleri: İthalat Rejimi Kararının 4 üncü maddesinde belirtilen mevzuat çerçevesinde alınan önlemleri,

Dahilde İşleme İzin Belgesi: İhracat ile ihracat sayılan satış ve teslimlerde gümrük muafiyetli ithalat ve/veya yurt içi alımlara imkan sağlayan Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

Belge: Dahilde işleme izin belgesini,

Belge Süresi: Dahilde işleme izin belgesi üzerinde kayıtlı bulunan ve belge kapsamında ithalat ve/veya ihracat işlemlerinin gerçekleştirileceği ve tüm istisnaların uygulanacağı dönemi,

Dahilde İşleme İzni: İhraç amacıyla gümrük muafiyetli ithalata imkan sağlayan ve gümrük idaresince verilen izni,

İzin: Dahilde işleme iznini,

İfade eder ***(4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun 108.maddesi, Gümrük Yönetmeliği'nin 349.maddesi, 2005/8391 Sayılı Dahilde İşleme Rejimi Kararı'nın 3.maddesi, 2006/12 Sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'nin 3.maddesi, Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair 2007/2 Sayılı Tebliğin 4.maddesi).***

II- İLGİLİ MEVZUAT HÜKÜMLERİ

Genel Esaslar:

1) Dahilde İşleme Rejimi kapsamında, ithali vergiye tabi tarım ürünlerine ve yurt içi alımlara uygulanacak dahilde işleme tedbirlerine ilişkin genel hükümler aşağıda belirtilmiştir;

a) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri, imalatçı-ihracatçılar ve sermayesinin en az % 51'inin imalatçıya ait olması kaydıyla ihracatçılar için DİİB düzenlenir. DİİB sahibi imalatçı-ihracatçıların, belge ihraç taahhüdündeki işlem görmüş ürünün üretiminin bir kısmını veya bir aşamasını yan sanayiciye yaptırmasına izin verilebilir. Ancak, bu firmalarca, belge ihraç taahhüdündeki işlem görmüş ürünün üretiminin tamamı yan sanayiciye yaptırılamaz.

b) DİİB kapsamında döviz kullanım oranı azami % 80'dir. Ancak, ikincil işlem görmüş tarım ürünü taahhüdü içeren belgelerde bu oran azami % 100 olarak tespit edilebilir.*DİİB kapsamındaki yurt içi alımlarda ve bedelsiz ithalatta döviz kullanım oranı aranmaz.*

c) *Herhangi bir firma adına ilk defa düzenlenecek DİİB'lerde, firmaya ait kapasite raporunda kayıtlı yıllık üretim miktarının azami 1/4'ü esas alınarak belge düzenlenir.*Daha sonraki başvurular ise; önceki belgelerde kullanılan miktar, belge süresi ve açık belgelerde gerçekleşen ihracat miktarları dikkate alınmak suretiyle değerlendirmeye alınır.

Örnek 1: Konya'da un ve un mamulleri üzerine faaliyet gösteren A firmasının, un öğütme kapasitesinin 4.000 ton olduğunu ve adı geçen firmanın un üretip ihraç etmek için DİİB müracaatı yaptığını varsayalım. Kapasite raporunda kayıtlı yıllık üretim miktarı: 4.000 ton, DİİB süresi: 12 ay, İlk DİİB ihracat taahhüdü (azami): (Toplam üretim kapasitesi) x 1/4 = (4.000) x (1/4) = 1.000 ton (azami) olur.

ç) İşbu Genelge'de yer alan indirimli teminat, aracı ihracatçı, dönemsel ithalat kısıtlamaları ile ekspertiz şartı ve benzeri hususlara ilişkin düzenlemeler, DİİB'in özel şartlar bölümüne kaydedilir. Ancak, DİİB'in özel şartlar bölümünde yer almayan, Genelge kapsamında düzenlenen tüm usul ve esaslara ilişkin şartların yerine getirilmesi firmaların sorumluluğundadır.

d) Uluslararası devlet ihaleleri ile Birleşmiş Milletler, Kızılhaç vb. uluslararası kuruluşların açmış oldukları ihaleleri kazanan firmalar ile ülkemizdeki kamu kurum/kuruluşları ve Kızılayla yurt dışı insani yardım için tedarik sözleşmesi yapan firmalara veya ihale/sözleşme konusu taahhüdü kısmen ya da tamamen yerine getirmek üzere ihaleyi kazanan/sözleşme yapan firmayla anlaşan

firmalara, işbu Genelge'de öngörülen tahsisat limitleri ile açık belgelerdeki ihracat gerçekleşmeleri aranmaksızın, DİR kapsamında ihale/sözleşme konusu işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılacak miktar kadar hammadde ithalatına yönelik DİİB düzenlenebilir. Bu firmaların, DİİB kapsamındaki üretimin bir kısmını veya bir aşamasını, yan sanayiciye yaptırmasına izin verilebilir. Ayrıca, söz konusu DİİB kapsamındaki hammadde ithalatında dönemsel ithalat kısıtlaması uygulanmaz, ithalat yapılabilmesi için önce ihracat şartı aranmaz. Bakanlık ihale/sözleşme konusu ürünlerin kapsamına kısıtlama getirebilir. İşbu hüküm uyarınca düzenlenen belgeler kapsamında sadece ihale/sözleşme konusu ülke veya ülkelere ihale/sözleşme şartları çerçevesinde yapılan ihracatlar DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılır.

e) İşbu Genelge'nin 7'nci, 9'uncu ve 10'uncu maddelerinde belirtilen fire, kullanım ve verimlilik oranları, DİİB kapsamında ithal edilen hammaddelerin işlenmesi sonucu ortaya çıkan azami fire ve kullanım oranları ile asgari verimlilik oranlarını göstermektedir.*İşleme faaliyetini müteakip, daha yüksek verimlilik oranıyla üretim sonucu DİİB üzerinde öngörülenden fazla asıl işlem görmüş ürün elde edilmesi durumunda, elde edilen ürünün tamamının ihraç edilmesi esastır /şarttır.*

f) DİİB başvurularına yönelik değerlendirme süreci, işbu Genelge'de yer verilen düzenlemeler ile tarım ürünleri piyasa dinamikleri ve dış ticaret politikaları göz önünde bulundurularak, proje bazında tekemmül ettirilir***(2016/1 Sayılı Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesinin 5.maddesi).***

Örnek 2-a) A firmasının, Uluslararası devlet ihaleleri ile Birleşmiş Milletler, Kızılhaç vb. uluslararası kuruluşların açmış oldukları ihaleleri kazanan firmalar ile ülkemizdeki kamu kurum/kuruluşları ve Kızılay'la yurt dışı insani yardım için tedarik sözleşmesi yaptığını, veya ihale/sözleşme konusu taahhüdü kısmen ya da tamamen yerine getirmek üzere ihaleyi kazanan/sözleşme yapan bir firmayla anlaştığını varsayalım. A firmasına/A firması nadına, 2016/1 Sayılı, Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesinde öngörülen tahsisat limitleri ile açık belgelerdeki ihracat gerçekleşmeleri/gerçekleşme oranları, miktarları aranmaksızın, DİR kapsamında ihale/sözleşme konusu işlem görmüş ürünün üretiminde kullanılacak miktar kadar hammadde ithalatına yönelik DİİB düzenlenebilir. A firmasının, DİİB kapsamındaki üretiminin bir kısmını veya bir aşamasını, yan sanayiciye yaptırmasına izin verilebilir. Ayrıca, söz konusu DİİB kapsamındaki hammadde ithalatında dönemsel ithalat kısıtlaması uygulanmaz, ithalat

yapılabilmesi için önce ihracat şartı aranmaz. İşbu hüküm uyarınca düzenlenen belgeler kapsamında sadece ihale/sözleşme konusu ülke veya ülkelere ihale/sözleşme şartları çerçevesinde yapılan ihracatlar DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılır.

b) A firmasının**,***işleme faaliyetini müteakip, daha yüksek verimlilik oranıyla üretim yapması sonucu DİİB üzerinde öngörülenden fazla asıl işlem görmüş ürün elde etmesi durumunda, elde edilen ürünün tamamının ihraç edilmesi esastır/şarttır.*

DİİB ile İlgili İthalat Listesine İlişkin Hükümler:

1) Aşağıda belirtilen eşyaların "DİİB ile İlgili İthalat Listesi"ne eklenmesine ilişkin talepler; Bu eşyaların sadece Tebliğ'in **{**İhracat: 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği**}** 7.maddesindeki katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi hükümleri çerçevesinde yurt içi piyasadan temin edilmesi ve/veya Tebliğ'in 38.maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen belgeden belgeye teslim hükümleri çerçevesinde olması halinde değerlendirmeye alınır.

a) Canlı büyükbaş, küçükbaş, kümes ve süs hayvanları,

b) Et ve et ürünleri (tavşan eti hariç),

c) Canlı balık (orkinos ve larva hariç),

ç) Kuru meyveler (Yerli üretimi bulunmayan veya yerli üretimi toplam talebi karşılamayan ürünler/çeşitler/tipler hariç), fındık ve antep fıstığı,

d) Yaş meyve ve sebzeler (Yerli üretimi bulunmayanlar veya yerli üretimi toplam talebi karşılamayanlar hariç),

e) Zeytin ve zeytinyağı,

f) Salça,

g) Meyve ve sebze konserveleri (Yerli üretimi bulunmayan veya yerli üretimi toplam talebi karşılamayanlar hariç),

ğ) Çay,

h) Elma suyu ve konsantresi (Malik asit değeri % 3 ve üzeri olan elma konsantresi hariç), kayısı suyu ve konsantresi, üzüm suyu ve konsantresi, domates suyu ve konsantresi ile havuç suyu ve

konsantresi,

ı) Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke,

i) Lokum, helva, reçel, şekerleme, çikolata, kek, bisküvi, gofret, ciklet, dondurma, bal, yoğurt, süt, krema, un, makarna, bulgur ve buğday irmiği,

j) Kabuğunu çıkartma işlemine tabi tutulacak nohut ve fasulye

k) Bağırsak, Çiçek Fidesi ile 1605.40.00.00.11 GTİP'li salyangoz. (Söz konusu ürünler Dİİ kapsamında değerlendirilir.) ***(2016/1 Sayılı, Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesinin 6.maddesi).***

DİR Kapsamında Özel Düzenlemeye Tabi Eşyalar: DİR kapsamında özel düzenlemeye tabi olan eşyalara ilişkin hükümler aşağıda yer almaktadır. Söz konusu eşyalara ilişkin DİİB talepleri, işbu maddede yer alan hükümler de dikkate alınarak değerlendirmeye alınır. Bu eşyalar:

1) Buğday

a) Genel Esaslar; İşbu Genelge'nin 5.maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, DİR kapsamında buğday ithalatı gerçekleştirilmesini müteakip, ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda buğday unu, buğday irmiği, makarna, bulgur ve aşurelik buğday ihracatı yapılır.

Makarna, irmik ve şehriye ihracatına yönelik belge talepleri, anılan ürünlerin makarnalık buğdaydan (durum buğdayı - GTİP: 1001.19.00.00.00) elde edilmesi halinde değerlendirmeye alınır. Ancak, Afrika ülkelerine yapılacak ihracatta, buğday ithalatı gerçekleştirilmesini müteakip, ithal edilen eşyaya tekabül eden miktarda makarna ihracatı yapılması, ihraç ürününün bünyesinde azami % 30 oranında "adi buğday" kullanılması, ihraç edilen eşyanın ambalajında makarnalık ve adi buğdayın kullanım oranlarının belirtilmesi kaydıyla, makarnalık ve adi buğdaydan üretilen makarna ve şehriye ihracatını öngören belge talepleri de değerlendirmeye alınabilir. Bu kapsamda düzenlenen DİİB'lerin kapatılmasında yukarıda belirtilen şartların sağlandığına ilişkin yeminli mali müşavir raporu aranır.

Bulgur ihracatı karşılığında 1001.19.00.00.00 GTİP'li makarnalık buğday, 1001.99.00.00.11 GTİP'li adi buğday ve 1001.99.00.00.13 GTİP'li kaplıca (kızıl) buğday ithalatına ilişkin DİİB düzenlenebilir.

Buğday unu, bulgur ve aşurelik buğday ihracatında; işbu Genelge'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, fabrika binası kendisine ait olan firmalar tarafından ilk DİİB'de azami 1.500 ton buğday ithalatı yapılabilir. Sadece faal bir tesisi (fabrika binası) kiralayarak kendi adına kapasite raporu alan firmalar tarafından ise; ilk DİİB'de azami 1.500 ton, daha sonraki DİİB'lerde ise firma performansı dikkate alınarak, açık DİİB'ler kapsamında miktar bazında asgari % 50 ihracat gerçekleşmesi kaydıyla, azami 7.000 ton buğday ithalatı yapılabilir. Bu firmalar için, Tebliğ'in 9.maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla indirimli teminat uygulanmaz.

b) Verimlilik Oranı; Buğday unu ihracatı karşılığında buğday ithalatı öngörülen DİİB'ler kapsamında asgari % 74 verimlilik oranı esas alınır.

c) Aracı İhracatçı; İşbu Genelge'nin 5.maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, grup firmaları haricinde aracı ihracatçı ile yapılan ihracat, DİİB kapsamındaki buğday unu ihracatı taahhüdüne sayılmaz.

ç) İkincil İşlem Görmüş Ürün; "Bulgur/aşurelik buğday", "makarna/şehriye/irmik" ve "buğday unu" ihracatı öngören DİİB başvurularında, ikincil işlem görmüş ürünler için sırasıyla 65 $/ton, 80 $/ton ve 90 $/ton seviyelerinden düşük olmamak üzere gerçek değerler üzerinden birim fiyat beyan edilir.

Örnek 3: Adana'da faaliyet gösteren B firmasının fabrika binasının kendisine ait olduğunu, buğday unu, bulgur ve aşurelik buğday üretim ve ihracatıyla iştigal ettiğini varsayalım. 2016/1 Sayılı, Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi'nin 5.maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ilk DİİB'de azami 1.500 ton buğday ithalatı yapılabilir. Daha sonraki DİİB'lerde ise firma performansı dikkate alınarak, açık DİİB'ler kapsamında miktar bazında asgari % 50 ihracat gerçekleşmesi kaydıyla, azami 7.000 ton buğday ithalatı yapılabilir. 2006/12 Sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'in 9.maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla indirimli teminat uygulanmaz. Buğday unu ihracatı karşılığında buğday ithalatı öngörülen DİİB'ler kapsamında asgari % 74 verimlilik oranı esas alınır. "Bulgur/aşurelik buğday", "makarna/şehriye/irmik" ve "buğday unu" ihracatı öngören DİİB başvurularında, ikincil işlem görmüş ürünler için sırasıyla 65 $/ton, 80 $/ton ve 90 $/ton seviyelerinden düşük olmamak üzere gerçek değerler üzerinden birim fiyat beyan edilir.

2) Mısır

İşbu Genelge'nin 5.maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri ile 7.maddesinin birinci fıkrasının) Mısır başlığı altındaki dördüncü paragrafı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç edilen eşyaya tekabül eden miktardaki mısır hariç olmak üzere, DİR kapsamında "15 Ağustos – 30 Kasım" tarihleri arasında mısır ithalatı yapılamaz.

Eşdeğer eşya olarak mısır ithalatı yapılmaması ve/veya yurt içinden mısır irmiği temin edilmesi kaydıyla, mısır irmiğinden elde edilen makarna için DİİB düzenlenebilir. Bu kapsamda düzenlenen DİİB'lerin kapatılmasında yukarıda belirtilen şartların sağlandığına ilişkin yeminli mali müşavir raporu aranır.

Faal bir tesisi (fabrika binası) kiralayarak kendi adına kapasite raporu alan firmaların mısır irmiği ihracatı öngören DİİB düzenlenmesine yönelik başvuruları değerlendirmeye alınmaz. Mısır irmiği ihracatı öngörülen DİİB'lerde, fire ve/veya verimlilik oranından kaynaklanan revize gerekliliği hariç olmak üzere, ihracat taahhüdünü aşan ihracat miktarı belge kapsamında değerlendirilmez ve revize işlemine konu edilmez.

Organik kırık mısır ihracatı öngörülen DİİB'ler kapsamında; döviz kullanım oranının % 80'i aşmaması, eşdeğer eşya kullanılmaması, indirimli teminat uygulanmaması, asgari % 95 randıman oranının esas alınması, üretim aşamasında herhangi bir fire öngörülmemesi, ithal edilen ürünün ihraç edilen ürün bünyesinde yer aldığına dair ayniyatın yapılması, ihraç edilecek ülkenin DİİB başvurusu esnasında açıkça belirtilmesi ve bir takvim yılı içerisinde ihracatı öngörülen organik kırık mısır miktarının firmanın yıllık üretim kapasitesini aşmayacak şekilde sınırlandırılması kaydıyla organik mısır ithalatı yapılabilir. Bu kapsamda, sadece DİİB özel şartında belirtilen ülkeye gerçekleştirilen ihracatlar DİİB'in ihracat taahhüdüne sayılır. Ayrıca, söz konusu DİİB'ler kapsamındaki organik mısır ithalatında dönemsel ithalat kısıtlaması uygulanmaz. Anılan DİİB başvuruları kapsamında, ihraç ve ithal listesinde yer alan ürünlere "organik" ibaresinin eklenmesi ve ihraç edilecek ürünün ülkemiz organik mevzuatı çerçevesinde Tarım ve Orman Bakanlığınca yetkilendirilmiş kuruluşlarca sertifikalandırılarak organik olduğunun tespit edilmiş olması gerekmektedir.

Örnek 4: Yukarıda (Örnek 3'te) yer alan B firmasının, DİİB kapsamında mısır ithalatı ve işlenmiş ürün ihracatı yaptığını varsayalım. B firması, 2016/1 Sayılı, Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde

İşleme Rejimi Genelgesi'nin 5.maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri ile 7.maddesinin birinci fıkrasının mısır başlığı altındaki dördüncü paragrafı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç edilen eşyaya tekabül eden miktardaki mısır hariç olmak üzere, DİR kapsamında "15 Ağustos – 30 Kasım" tarihleri arasında mısır ithalatı yapamaz. B firmasının, faal bir tesisi (fabrika binası) kiralayarak kendi adına kapasite raporu alması durumunda, firmanın mısır irmiği ihracatı öngören DİİB düzenlenmesine yönelik başvurusu değerlendirmeye alınmaz. Mısır irmiği ihracatı öngörülen DİİB'de, fire ve/veya verimlilik oranından kaynaklanan revize gerekliliği hariç olmak üzere, ihracat taahhüdünü aşan ihracat miktarı belge kapsamında değerlendirilmez ve revize işlemine konu edilmez. B firması, *organik kırık mısır ihracatı öngörülen DİİB kapsamında; Döviz kullanım oranının % 80'i aşmaması, eşdeğer eşya kullanılmaması, indirimli teminat uygulanmaması, asgari % 95 randıman oranının esas alınması, üretim aşamasında herhangi bir fire öngörülmemesi, ithal edilen ürünün ihraç edilen ürün bünyesinde yer aldığına dair ayniyatın yapılması, ihraç edilecek ülkenin DİİB başvurusu esnasında açıkça belirtilmesi ve bir takvim yılı içerisinde ihracatı öngörülen organik kırık mısır miktarının firmanın yıllık üretim kapasitesini aşmayacak şekilde sınırlandırılması kaydıyla* organik mısır ithalatı yapılabilir.

3) Mercimek

Kabuğu çıkarılmış, işlenmiş ve paketlenmiş mercimek ihracatı öngören DİİB'ler kapsamında; Döviz kullanım oranının % 80'i aşmaması (İkincil işlem görmüş ürün ihracat taahhüdü içeren DİİB'ler dahil),

- İşbu Genelge'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, "1 Mayıs ila 30 Eylül" tarihleri arasında ithalat yapılmaması (İhracat taahhüdüne konu eşyanın ihracatının gerçekleştirildiği orana tekabül eden miktarda bu dönemde de ithalat yapılabilir.),

- Tebliğ'in 9'uncu maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla indirimli teminat uygulanmaması, kaydıyla kabuklu mercimek ithalatı yapılabilir.

Örnek 5: Gıda sektöründe faaliyet gösteren C firması, kabuğu çıkarılmış, işlenmiş ve paketlenmiş mercimek ihracatı öngören DİİB kapsamında; Döviz kullanım oranının % 80'i aşmaması (İkincil işlem görmüş ürün ihracat taahhüdü içeren DİİB dahil), Genelge'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, "1 Mayıs - 30 Eylül" tarihleri arasında ithalat yapılmaması (İhracat taahhüdüne konu eşyanın ihracatının

gerçekleştirildiği orana tekabül eden miktarda bu dönemde de ithalat yapılabilir.), Tebliğ'in 9.maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla indirimli teminat uygulanmaması, kaydıyla kabuklu mercimek ithalatı yapılabilir.

4) Yağlı Tohumlar ve Bitkisel Yağlar

Rafine ayçiçeği yağı ihracatını öngören DİİB'ler kapsamında ham ayçiçeği yağı ve/veya ayçiçeği tohumu ithalatına, ham ayçiçeği yağı ihracatı karşılığında ise ayçiçeği tohumu ithalatına, işbu Genelge'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç edilen eşyaya tekabül eden miktarda izin verilir.

Faal bir tesisi (fabrika binası) kiralayarak kendi adına kapasite raporu alan firmalara ait ayçiçeği yağı ihracatına ilişkin DİİB'ler kapsamında Tebliğ'in 9.maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla indirimli teminat uygulanmaz.

İşbu Genelge'nin 5.maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihracat taahhüdüne konu eşyanın ihracatının tamamının gerçekleştirilmesini müteakip yapılacak ithalatlar hariç olmak üzere "1 Ağustos – 31 Ekim" tarihleri arasında ham ayçiçeği yağı ve ayçiçeği tohumu ithalatı yapılamaz.

Karışım yağ ve/veya margarin ihracatına ilişkin belgelerde azami % 15 oranında ham ayçiçeği yağı ithalatı yapılabilir. Tebliğ'in 9'uncu maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla anılan ürün ithalatında indirimli teminat uygulanmaz. Kapatmada belge kapsamında ithal edilen ayçiçeği yağının ihraç edilen mamuller bünyesinde kullanıldığına ilişkin yeminli mali müşavir raporu aranır.

Çerezlik tüketime yönelik ayçiçeği tohumu ihracatı öngören belgeler kapsamında eşdeğer eşya olarak ayçiçeği tohumu ithalatı yapılamaz.

Rafine bitkisel yağ ihracatını öngören belgeler kapsamında, ihraç eşyasının üretiminde ithal eşyasından daha kaliteli veya daha ileri bir imalat aşamasında olan eşdeğer eşyanın kullanılması durumunda, söz konusu eşdeğer eşyanın belge kapsamında rafinasyon işlemine tabi tutulduğunun yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilmesi kaydıyla belge kapsamında gerçekleştirilen ham bitkisel yağ ithalatı DİİB taahhüt hesabına sayılır.

Örnek 6: Yukarıda (Örnek 5'te) yer alan C firmasının, rafine ayçiçeği yağı ihracatını öngören DİİB kapsamında ham ayçiçeği yağı ve/veya ayçiçeği tohumu ithalatına, ham ayçiçeği yağı ihracatı karşılığında ise ayçiçeği tohumu ithalatına, işbu Genelge'nin 5.maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç edilen eşyaya tekabül eden miktarda izin verilir. C firması, işbu Genelge'nin 5.maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihracat taahhüdüne konu eşyanın ihracatının tamamının gerçekleştirilmesini müteakip yapılacak ithalat hariç olmak üzere "1 Ağustos – 31 Ekim" tarihleri arasında ham ayçiçeği yağı ve ayçiçeği tohumu ithalatı yapamaz.

C firması, karışım yağ ve/veya margarin ihracatına ilişkin belgede azami % 15 oranında ham ayçiçeği yağı ithalatı yapılabilir. Tebliğ'in 9.maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla anılan ürün ithalatında indirimli teminat uygulanmaz. Kapatmada belge kapsamında ithal edilen ayçiçeği yağının ihraç edilen mamuller bünyesinde kullanıldığına ilişkin yeminli mali müşavir raporu aranır. Çerezlik tüketime yönelik ayçiçeği tohumu ihracatı öngören belgeler kapsamında eşdeğer eşya olarak ayçiçeği tohumu ithalatı yapılamaz.

5) Balıklar, Kabuklu Hayvanlar ve Yumuşakçalar

DİR kapsamında işlenmiş olarak ihraç edilmek üzere Gümrük Tarife Cetvelinin 3'üncü faslında yer alan kabuklu hayvanlar ve yumuşakçaların (salyangoz, ıstakoz, karides, midye vb) ithalatını öngören DİİB başvuruları değerlendirmeye alınabilir.

Fileto balık ihracatı karşılığında dondurulmuş balık ithalatına, konserve edilmiş balık ihracatı karşılığında ise dondurulmuş balık ve fileto balık ithalatına ilişkin DİİB başvuruları değerlendirmeye alınabilir.

Orkinos balığı yetiştirilmesinde yem olarak kullanılan sardalya, uskumru, ringa, tırsi, kaplin vb. balıkların (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş) DİR kapsamında ithalatını öngören DİİB başvuruları değerlendirmeye alınabilir.

Tarım Ürünleri Ve Dahilde İşleme Hükümleri (2)

6) Yetiştiricilik Faaliyeti Kapsamındaki Ürünler ve Hayvan Yemleri

DİR kapsamında civciv ve/veya canlı kümes hayvanları ihracatı karşılığında kuluçkalık yumurta veya yem hammaddesi ithalatını öngören DİİB başvuruları değerlendirmeye alınabilir.

Yumurta ve kümes hayvanları eti üretiminde kullanılan yem içerisindeki tahılların (mısır, buğday, arpa vb) oranının % 65'i, yağlı tohum ve türevlerinin (soya fasulyesi, soya küspesi, ayçiçeği küspesi, kanola küspesi vb) oranının ise % 35'i geçmemesi kaydıyla, yumurta ve kümes hayvanları eti ihracatına yönelik belge talepleri değerlendirmeye alınabilir. Bu oranlar içerisinde kalmak kaydıyla tahıllar ile yağlı tohum ve türevlerinin azami kullanım oranları Tablo 5 ve Tablo 6'da gösterilmektedir.

Canlı piliçten asgari % 75 verimlilikte piliç eti ve sakatat elde edilir. Sakatatın toplam ihracat taahhüdüne oranı miktar bazında % 5'i geçemez.

Hayvan yemleri ihracatını öngören belge talepleri, yem içeriğindeki tahıl oranının % 65'i, yağlı tohum ve türevleri oranının ise % 35'i geçmemesi kaydıyla değerlendirmeye alınır.

Hayvan yemlerinin ihracatını öngören DİİB'ler kapsamında bitkisel yağ ithalatına ilişkin talepler, Tebliğ'in 7.maddesindeki katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi hükümleri çerçevesinde "yurt içi alım" özel şartı kapsamında değerlendirmeye alınabilir.

Yem hammaddesi ithalatını öngören belgeler kapsamında eşdeğer eşya olarak buğday ithalatı yapılmaz. Ayrıca, DİR çerçevesinde yem hammaddesi olarak ithal edilecek buğdayın, TS 2974 standardı çerçevesinde düşük vasıflı ekmeklik buğday vasfında olması gerekmektedir.

Örnek 7: Yukarıda (Örnek 5'te) yer alan C firmasının, yumurta ve kümes hayvanları eti üretimi yaptığını varsayalım. C firmasının, yumurta ve kümes hayvanları eti üretiminde kullandığı yem içerisindeki tahılların (mısır, buğday, arpa vb) oranının % 65'i, yağlı tohum ve türevlerinin (soya fasulyesi, soya küspesi, ayçiçeği küspesi, kanola küspesi vb) oranının ise % 35'i geçmemesi kaydıyla, yumurta ve kümes hayvanları eti ihracatına yönelik belge talebi değerlendirmeye alınabilir. Bu oranlar içerisinde kalmak kaydıyla tahıllar ile yağlı tohum ve türevlerinin azami kullanım oranları Tablo 5 ve Tablo 6'da gösterilmektedir. Canlı piliçten asgari % 75 verimlilikte piliç eti ve sakatat elde edilir. Sakatatın toplam ihracat taahhüdüne oranı miktar bazında % 5'i geçemez. C firmasının hayvan yemleri ihracatını öngören belge talepleri, yem içeriğindeki tahıl oranının % 65'i, yağlı tohum ve türevleri oranının ise % 35'i geçmemesi kaydıyla değerlendirmeye alınır.

7) Yaban Mersini, Böğürtlen ve Ahududu

DİR kapsamında “1 Temmuz – 30 Eylül” tarihleri arasında yaban mersini, böğürtlen ve ahududu ithalatı yapılamaz. Ancak, ihracat taahhüdüne konu eşyanın ihracatının gerçekleştirildiği orana tekabül eden miktarda olmak üzere bu dönemde de ithalat yapılabilir.

8) Sert Kabuklu Meyveler, Kuruyemiş ve Kuru Meyveler

Kuruyemiş, kuru meyveler ve sert kabuklu meyvelerin ithalatını öngören DİİB’ler kapsamında aşağıdaki hükümler çerçevesinde işlem tekemmül ettirilir.

Ürün bazında azami 1.000 ton ithalat yapılabilir.

Tebliğ’in 9’uncu maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ithalat esnasında indirimli teminat uygulanmaz.

DİİB kapsamında işlem görmüş ürün (şekerli mamuller, baklava vb.) bünyesinde ihraç edilmek kaydıyla ithal edilecek sert kabuklu meyveler, kuruyemiş ve kuru meyveler için yukarıda belirtilen hükümler uygulanmaz.

İşlem görmüş ürün olarak ihraç edilen yer fıstığının üretiminde kullanılan işlenmemiş yer fıstığının azami % 50’sinin ithalatı yapılabilir.

DİR kapsamında kabuklu ceviz ve kabuklu bademin eşdeğer eşya olarak ithalatı yapılamaz.

Yerli üretimi olmayan ya da yerli üretimi toplam talebi karşılamayan kuru meyvelerin ihracatını öngören belge müracaatları, proje bazında değerlendirmeye alınır. Bu kapsamda düzenlenecek DİİB’lerde, firma talebine istinaden eşdeğer eşya kullanılmayacağına dair özel şart ilave edilebilir.

İhracat taahhüt listesinde ikincil işlem görmüş ürün bulunan DİİB’ler de dahil olmak üzere, döviz kullanım oranı % 80’i aşamaz.

Örnek 8: Yukarıda (Örnek 5’te) yer alan C firmasının, kuru yemiş, kuru meyveler ve sert kabuklu meyvelerin üretim, ihracat ve ithalatını yaptığını ve DİİB sahibi olduğunu varsayalım. C firması, ürün bazında azami (yani her üründen en fazla) 1.000 ton ithalat yapılabilir. DİİB kapsamında işlem görmüş ürün (şekerli mamuller, baklava vb.) bünyesinde ihraç edilmek kaydıyla ithal edilecek sert kabuklu meyveler, kuruyemiş ve kuru meyveler için yukarıda belirtilen hükümler uygulanmaz.

İşlem görmüş ürün olarak ihraç edilen yer fıstığının üretiminde kullanılan işlenmemiş yer fıstığının azami % 50'sinin ithalatı yapılabilir. *DİR kapsamında kabuklu ceviz ve kabuklu bademin eşdeğer eşya olarak ithalatı yapılamaz.*

Yerli üretimi olmayan ya da yerli üretimi toplam talebi karşılamayan kuru meyvelerin ihracatını öngören belge müracaatları, proje bazında değerlendirmeye alınır. Bu kapsamda düzenlenecek DİİB'lerde, firma talebine istinaden eşdeğer eşya kullanılmayacağına dair özel şart ilave edilebilir. İhracat taahhüt listesinde ikincil işlem görmüş ürün bulunan DİİB'ler de dahil olmak üzere, döviz kullanım oranı % 80'i aşamaz.

9) Pirinç

Çeltik veya kargo pirinç ithalatı karşılığında parlatılmış veya perdahlanmış pirinç ihracatı öngören DİİB'ler kapsamında aşağıda yer verilen hükümler çerçevesinde işlem tekemmül ettirilir.

İhracat taahhüt listesinde ikincil işlem görmüş ürün bulunan DİİB'ler de dahil olmak üzere, döviz kullanım oranı % 80'i aşamaz.

Eşdeğer eşya kullanılamaz.

10) Tütün ve Tütün Mamulleri

Tütün ve tütün mamulleri ihracatı öngören DİİB'ler kapsamında aşağıda yer verilen hükümler çerçevesinde işlem tekemmül ettirilir.

DİR kapsamında tütün mamulü olarak ihraç edilmek üzere tütün (şark tipi tütün hariç) ithalatı, 4733 sayılı "Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun"da belirtilen hükümler saklı kalmak kaydıyla yapılabilir.

Mezkûr Kanun uyarınca, Tarım ve Orman Bakanlığından izin alan yaprak tütün işleme tesisleri tarafından ise, sadece işlendikten sonra ihraç edilmek amacıyla yine Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından izin verilecek tütün çeşitlerinin ithalatı yapılabilir.

DİİB kapsamında tütün mamulleri üretiminde fire dikkate alınmaz.

Tütün işleme tesislerinde yaprak tütünlerin işlenmesi sırasında fiziksel ve kimyasal etkilerle meydana gelen toz, çürük, rutubet ve kuru madde kaybı miktarı toplam olarak % 10'u geçemez. Bu ürünlerden ekonomik değeri olanlar DİİB üzerine ikincil işlem görmüş ürün olarak kaydedilir.

Diğerleri, Tarım ve Orman Bakanlığından izin almak kaydıyla ilgili mevzuata göre imha edilir.

Tütün mamulleri üretim sürecinde ortaya çıkan “tütün döküntüleri ve tozları” ve benzeri ürünler “ikincil işlem görmüş ürün” olarak DİİB üzerine kaydedilir. Sigara üretiminde ikincil işlem görmüş ürün miktarı, DİİB kapsamında yapılan tütün ithalat miktarının % 5,5’ini aşamaz.

Yaprak tütün ihracatında “eşdeğer eşya” kullanılamaz. Tütün mamullerinde “eşdeğer eşya” kullanılmasının öngörülmesi halinde bu husus DİİB üzerine “özel şart olarak” belirtilir.

İhracı taahhüt edilen tütün mamullerinin mamulat çeşidi bazında beyanı zorunludur.

Aracı ihracatçı ile yapılan ihracatlar DİİB taahhüdüne sayılmaz.

DİİB’lerin kapatılmasında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen ekspertiz raporları esas alınır.

11) Peyniraltı Suyu Tozu, Süt ve Süt Mamulleri

DİR kapsamında süt tozu ithalatı karşılığında peyniraltı suyu tozu ihracatı öngören DİİB üzerine ekspertiz şartının ilave edilmesi zorunludur.

Süt ve süt mamulleri ihracatı öngören DİİB başvurularında Tarım ve Orman Bakanlığının uygunluk yazısı aranabilir.

12) Oyuncak

DİR kapsamında kaplanmış ürünlerin içinde ihraç edilen oyuncakların (sürpriz yumurta, top vb. şekillerde) cinsi ve adedinin gümrük beyannamesi üzerinde belirtilmesi zorunludur. Belge üzerinde özel şart yer almasına rağmen oyuncak adedinin kaydedilmediği gümrük beyannameleri kapatma aşamasında münhasıran belgede kayıtlı diğer hammaddeler minvalinde değerlendirmeye alınır.

Örnek 9: Ordu’da gıda sektöründe faaliyet gösteren D firmasının, DİR kapsamında çikolata ve fındık ezmesi/fındık kreması kaplı ürünler ihraç ettiğini bu ürünlerin içinde oyuncak türü küçük heykelcikler ve çizgi film karakterlerinin heykellerinin bulunduğunu varsayalım. Söz konusu oyuncak heykel ve heykelciklerin cinsi ve adedinin gümrük (ithalat ve ihracat) beyannamesi üzerinde belirtilmesi zorunludur. Belge üzerinde özel şartlar bölümünde yer almasına rağmen oyuncak adedinin kaydedilmediği gümrük beyannameleri kapatma aşamasında münhasıran

belgede kayıtlı diğer hammaddeler minvalinde değerlendirmeye alınır.

13) Şeker

DİİB kapsamında 1701.99.10.00.11 GTİP'li kristal şeker ithalatının mamul ürün ihracatı öncesinde öngörülmesi durumunda, Tebliğ'in 9.maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla anılan ürün ithalatında asgari % 20 oranında teminat uygulanır.

DİİB'lerin kapatılmasında, Tarım ve Orman Bakanlığınca düzenlenen uygunluk yazısı aranır.

DİİB başvurularında, ihraç ürün bünyesinde kullanılan şekere ilişkin olarak azami % 3 fire oranı esas alınır.

Örnek 10: Yukarıda (Örnek 9'da) yer alan D firmasının sahip olduğu DİİB kapsamında, 1701.99.10.00.11 GTİP'li kristal şeker ithalatının mamul ürün ihracatı öncesinde öngörüldüğünü varsayalım. İhracat: 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliğ'in 9.maddesinin yedinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla anılan ürün ithalatında asgari % 20 oranında teminat uygulanır.

Eşdeğer eşya olarak ithalatı yapılamayacak ürünler Tablo 1'de belirtilmektedir.

Tablo 1:

İthal Ürün	İhraç Ürünü
Mısır	Makarna
Yemlik Buğday	Yem, Yumurta, Kanatlı Eti
Ayçiçeği Tohumu	Çerezlik Tüketime Yönelik İşlenmiş Ayçiçeği
Kabuklu Ceviz	İç ve/veya İşlenmiş Ceviz
Kabuklu Badem	İç ve/veya İşlenmiş Badem
Susam	İşlenmiş Susam veya Tahin
Çörek Otu	Çörek Otu Yağı
Baharatlar	İşlenmiş Baharatlar
Bezelye	İşlenmiş Bezelye
Kapari	İşlenmiş Kapari
Hamsi	İşlenmiş Hamsi
Tereyağı	Mamul Ürünler

(2016/1 Sayılı, Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesinin 7.maddesi).

DİİB Süreleri: Gümrük Tarife Cetvelinin 1-24'üncü fasıllarında yer alan muhtelif tarım ürünlerinin ihracatına yönelik olarak düzenlenecek DİİB'lerin süreleri Tablo 2'de belirtilmektedir. Bu tabloda madde adı yer almayan tarım ürünlerine ilişkin DİİB süre müracaatları ise, 12 ayı aşmamak kaydıyla proje bazında değerlendirilmek suretiyle sonuçlandırılır. Belge süreleri farklı olan eşyaların ihracatını öngören DİİB başvurularında ise belge süresi kısa olan eşyanın DİİB

süresi esas alınır.

Tablo 2: DİİB Süreleri (Ay)

Fasıl	Madde Adı
01	Civciv ve canlı kümes hayvanları
02 - 16	Büyükbaş ve kümes hayvanları etleri ve bunlardan elde edilen ürünler
03	Yavru balık yetiştiriciliği ile elde edilen taze, soğutulmuş, dondurulmuş, kurut balık filetoları
	Taze, soğutulmuş veya dondurulmuş balıktan elde edilen kurutulmuş, tütsüle
04	Yumurtalar (işlenmiş yumurtalar dahil)
	Peyniraltı suyu tozu, süt ve süt mamulleri
07	Bakliyat
	İşlenmiş kuru sebzeler
	Meyve sebze için ambalaj malzemesi ve paketleme işlemleri
08	Yaş ve kuru meyve karışımları ve kokteylleri
	İşlenmiş kuru meyveler
09	İşlenmiş baharatlar
10	Parlatılmış veya perdahlanmış pirinç
11	Buğday unu ve mısır unu
	Buğday unu ve mısır unu [Uluslararası devlet ihaleleri (Irak hariç), uluslararas yapılan yurt dışı insani yardım tedarik sözleşmeleri ve Libya'nın ithalatçı devl

Fasıl	Madde Adı
Nişastalar	6
İrmikler, pelletler, aşurelik buğday ve diğer işlenmiş hububat taneleri	6
Malt	8
07; 08;12;20	Sert kabuklu meyveler ve kuruyemişler
15	Margarinler
	Ham veya rafine bitkisel yağlar
1604	Su ürünleri konserveleri
17; 20	Nişasta bazlı şekerler (glikoz, fruktoz vb.)
	Cikletler
	Lokum, cezerye, pişmaniye, şekerlemeler, yumuşak ve sert şekerler, helva, ta
18	Kakao tozu ve kakao yağı
	Çikolata, kokolin ve bu fasılda yer alan diğer kakaolu mamuller
19	Baklava, kadayıf, bulgur**,** makarna, yufka, mantı

Fasıl	Madde Adı
Çocuk mamaları, bisküvi, kek, gofret, pasta ve diğer ekmekçi mamulleri ile bu fasılda yer alan diğer ürünler	12
	Reçeller, marmelatlar ve meyve püreleri
20	Meyve jöleleri
	Sebze ve meyve konserveleri, turşular, salçalar, meyve suları
21	Toz jöle ve toz içecekler
	Cikletler
	Kahve, kuru ve yaş mayalar, kabartma tozları, soslar ve müstahzarlar, dondu
22	Biralar
	Sular, gazlı içecekler ve bu fasılda yer alan diğer ürünler
23	Karma yemler
24	Sigara ve diğer tütün mamulleri

(2016/1 Sayılı, Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesinin 8 .maddesi).

Fire ve Kullanım Oranları: 1) DİİB düzenlenmesi aşamasında, işbu Genelge'de belirtilen fire ve kullanım oranlarını aşmamak veya verimlilik oranlarının altında kalmamak (Aşması/altında kalması veya belirtilmemesi halinde, Genelge'deki oranlar esas alınır.) kaydıyla kapasite raporunda (kapasite raporu düzenlenmeyen üretim faaliyetleri için ilgili kurumdan alınan belge) yer verilen ve/veya firma tarafından beyan edilen (Ekspertiz raporu marifetiyle tevsik edilmesi kaydıyla) fire, kullanım, verimlilik ve ikincil işlem görmüş ürün oranları esas alınır.

2) İşbu Genelge'de belirtilen fire/kullanım ve verimlilik oranları sırasıyla azami ve asgari oranları göstermekte olup, söz konusu oranların DİİB düzenlenmesi aşamasında esas alınması firmanın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Tablo 3: Fire Oranları

İŞLEM
Buğdayın işlem görmüş ürün elde etmeye hazır hale getirilmesi
Ham soya yağından rafine soya yağı
Ham mısır yağından rafine mısır yağı
Diğer ham bitkisel yağlardan rafine bitkisel yağlar
İşlenmiş yağların yeniden rafinasyona tabi tutulması
Ham susamdan işlenmiş susam veya tahin

Tablo 4: Yem Kullanımı

Madde Adı	Azami Yem Mikta
Canlı Piliç (1 Kg)*	1,9
Canlı Hindi (1 Kg)**	2,6
Canlı Büyükbaş Hayvan (1 Kg)***	7,24
Yarka Tavuk (1 Adet)	7,5
Orkinos Balığı (1 Kg)****	17
Levrek Balığı (1 Kg)	2,0
Çipura Balığı (1 Kg)	2,5
Sivriburun Karagöz Balığı (1 Kg)	2,0
Alabalık (1 Kg)	1,5
Sofralık Yumurta (1 Adet)	0,175
Kuluçkalık Yumurta (damızlık olmayan – yumurtacı) (1 Adet)	0,227
Kuluçkalık Yumurta (damızlık olmayan – etlik) (1 Adet)	0,360
Kuluçkalık Yumurta (damızlık – etlik) (1 Adet)	0,439

* *Canlı piliçten asgari % 75 verimlilik oranıyla piliç eti ve sakatat elde edilir.*

** *Canlı hindiden asgari % 78 verimlilik oranıyla hindi eti ve sakatat elde edilir.*

*** *Canlı büyükbaş hayvandan % 55 verimlilik oranıyla kemikli et elde edilir.*

**** *Yem hammaddesi olarak balık öngörülebilir.*

Tablo 5: Kümes Hayvanları Eti İhracatı Öngören DİİB'lerde Dikkate Alınacak Yem İçeriğindeki Hammadde Oranları

Madde Adı
Mısır, buğday, arpa*
Soya fasulyesi ve küspesi**
Ayçiçeği ve kanola küspesi**
Mısır gluteni
Bitkisel yağ***

* Tahıl ürünlerinin yem içerisindeki toplam oranı % 65'i aşamaz.

** Yağlı tohum ve türevlerinin yem içerisindeki toplam oranı % 35'i aşamaz.

***Yurt içi alım şartı ile belgeye kaydedilir.

Tablo 6: Yumurta İhracatı Öngören DİİB'lerde Dikkate Alınacak Yem İçeriğindeki Hammadde Oranları

Madde Adı
Mısır*
Arpa*
Buğday*
Soya küspesi **
Soya fasulyesi **
Ayçiçek tohumu küspesi**
Bitkisel yağ***
Mısır gluteni
Razmol – Kepek
Buğday kırığı

* Tahıl ürünlerinin yem içerisindeki toplam oranı %65’i aşamaz.

** Yağlı tohum ve türevlerinin yem içerisindeki toplam oranı %35’i aşamaz.

***Yurt içi alım şartı ile belgeye kaydedilir.

Tablo 7: Peynir Üretimi için Süt Tozu ve Tereyağı Kullanımı

Ürün Adı (1 Kg)	Azami Süt tozu Miktarı (Kg)
Eritme Peyniri	0,64
Beyaz Peynir	0,48
Kaşar Peyniri	0,96
Örme Peyniri	0,96
Tulum Peyniri	0,96

(2016/1 Sayılı, Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesinin 9 .maddesi).

Verimlilik ve İkincil İşlem Görmüş Ürün Oranları: Muhtelif tarım ürünlerinin işlenmesi sonucunda ortaya çıkması öngörülen asgari asıl işlem görmüş ürün (verimlilik) ve azami ikincil işlem görmüş ürün oranları Tablo 8'de belirtilmektedir. Ancak, Tablo 8'de belirtilen oranların DİİB düzenlenmesi aşamasında esas alınması firmanın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Tablo 8: Verimlilik ve İkincil İşlem Görmüş Ürün Oranları

İthal Ürün	**İhracat Taahhüdü /** **Asgari Verimlilik Oranı (%)**
Buğday	Un / 74
Ayçiçeği tohumu	Ham ayçiçeği yağı / 41
Soya fasulyesi	Ham soya yağı / 18
Çeltik*	Parlatılmış veya perdahlanmış pirinç / 50
Kargo pirinç	Parlatılmış veya perdahlanmış pirinç / 87,5
Mercimek	İç mercimek / 80
Kabuklu ceviz	İç ceviz / 40
Şili menşeli kabuklu ceviz	İç ceviz / 48
Kabuklu badem	İç badem / 44

* Üretim aşamasında kırık pirinç elde edilmemesi durumunda asgari verimlilik oranı % 65 olarak uygulanır.

(2016/1 Sayılı, Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesinin 10 .maddesi).

- Bu Genelge kapsamında ortaya çıkabilecek özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları idari yoldan çözümlemeye Ticaret Bakanlığı (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir. İhracat: 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'nin uygulanmasına ilişkin olarak işbu Genelge'de düzenlenmeyen hususlarda İhracat: 2008/1 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi hükümleri esas alınır.

EK-7

(06.03.2020 tarih ve 31060 sayılı R.G. İhracat 2020/2 Tebliğ ile değişik) Mülga Ek-7

DAHİLDE İŞLEME İZNİ VERİLMEYECEK EŞYA LİSTESİ

Fasıl-GTİP	Eşya Adı
01-04	Tüm eşyalar
05	Tüm eşyalar (Bağırsak hariç)
0601	Tüm eşyalar
07-15	Tüm eşyalar
16	Tüm eşyalar (Salyangoz hariç)
17-24	Tüm eşyalar
43	Tüm eşyalar (Aksesuar olarak kullanılmak amacıyla ithal edilecekler ile koyun ve kuzu kürkü ile bunlardan mamul eşya hariç)
4203.10	Tüm eşyalar (Tamir amaçlı olanlar hariç)
8481.80.19.00.11	Musluklar
8528.72.31.00- 8528.73.00.00	Televizyonlar (Tebliğin 14/1-d bendinde belirtilen işleme faaliyetine tabi tutulacak televizyonlar hariç)

SONUÇ

Dahilde işleme izni, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 80.maddesi çerçevesinde, işleme faaliyetlerini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine verilebilir. Ek-7'de yer alan listedeki eşyalar hariç olmak üzere, Dahilde işleme izni sadece;

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilere,

b) Gümrük Kanunu'nun 108.maddenin 3.ncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen eşyanın kullanımı hariç, ithal eşyasının işlem görmüş ürünler içerisinde mevcudiyetinin veya Kanunun 109.maddesi kapsamında eşdeğer eşya için konulmuş koşullara uyulduğunun tespit edilebildiği hallerde,

c) Türkiye Gümrük Bölgesindeki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi şartıyla, dahilde işleme rejiminin işlem görmüş ürünlerin ihracı veya yeniden ihracı için en iyi imkanların oluşturulmasına yardımcı olduğu hallerde verilir. (c) bendinde belirtilen halleri belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. *Ticari nitelikte olmayan dahilde işleme amaçlı ithalat için Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilere de izin verilmesi mümkündür.*

Dahilde İşleme Rejimi kapsamında, ithali vergiye tabi tarım ürünlerine ve yurt içi alımlara uygulanacak dahilde işleme tedbirlerine ilişkin genel hükümler aşağıda belirtilmiştir;

a) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri, imalatçı-ihracatçılar ve sermayesinin en az % 51'inin imalatçıya ait olması kaydıyla ihracatçılar için DİİB düzenlenir. DİİB sahibi imalatçı-ihracatçıların, belge ihraç taahhüdündeki işlem görmüş ürünün üretiminin bir kısmını veya bir aşamasını yan sanayiciye yaptırmasına izin verilebilir. Ancak, bu firmalarca, belge ihraç taahhüdündeki işlem görmüş ürünün üretiminin tamamı yan sanayiciye yaptırılamaz.

b) DİİB kapsamında döviz kullanım oranı azami % 80'dir. Ancak, ikincil işlem görmüş tarım ürünü taahhüdü içeren belgelerde bu oran azami % 100 olarak tespit edilebilir. *DİİB kapsamındaki yurt içi alımlarda ve bedelsiz ithalatta döviz kullanım oranı aranmaz.*

Bu Yazı Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi Sayın Kerim ÇOBAN Tarafından Kaleme Alınmıştır.

KAYNAKÇA:

- 4458 sayılı Gümrük Kanunu.
- Gümrük Yönetmeliği.
- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu.
- Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği.
- 2005/8391 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Kararı.
- 2006/12 Sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği
- 2016/1 Sayılı, Tarım Ürünlerine İlişkin Dahilde İşleme Rejimi Genelgesi.